

Törő László Dávid

Zárójelentés *Az osztrák és magyar történetírás vitája Nyugat-Magyarországról/Burgenlandról (1918–1945)* című, OTKA–NKFI-134469 számú posztdoktori project keretében végzett három éves munkáról

A pályázati időszak három éve (2020–2023) során sikerült elvégezni a munkatervben kijelölt feladatokat: elkészült az ígért monográfia kézírata, továbbá magyar, német és angol nyelvű tanulmányokban, illetve könyvfejezetekben publikáltam kutatási eredményeimet, valamint elő is adtam ezeket a megfelelő szakmai fórumokon. Különösen fontos, hogy a pályázat megfelelő alapot teremtett a további kutatásokhoz és a vizsgálati témám kereteinek kibővítéséhez, hiszen a 2023 és 2026 közötti időszakra Bolyai János kutatási ösztöndíjat nyertem el a következő projectre: *Az osztrák, német és magyar történetírás kapcsolatai és vitái 1867–1945*. Ezzel együtt a jövőben tovább foglalkozom az OTKA-pályázat keretében feldolgozott témával is, azaz a három éves periódus vége nem jelent minden tekintetben befejezett állapotot, lezárást. 2023 végén és 2024 folyamán további konferenciaelőadásokat fogok tartani és több tanulmányom fog megjelenni, amelyeket az OTKA által nyújtott támogatás tesz lehetővé (ezeket lásd a szöveg végén a közleményjegyzékben). Az alábbiakban az utolsó évben végzett munkát részletezem, majd általánosan értékelem a pályázat eredményeit és az általa nyújtott távlati perspektívákat.

2022 szeptemberében Szombathelyen előadást tartottam *Határfogalmak az osztrák-magyar történeti Burgenland-diskurzusban* címmel, illetve én vezettem a konferencia (*Találkozások az osztrák-magyar határ mentén a 20. században*) *Nyelvi/etnikai viszonyok alakulása* szekcióját, ahol történészek mellett nyelvészek eredményeit is megismerhettem. Előadásom eredményeit ennél fogva nem csak a szakmához tartozó közönséggel és a nyugat-magyarországi határvidék jelentős kutatóival (Murber Ibolya, Bencsik Péter, Székely Tamás) oszthattam meg, hanem a más módszerekkel és szemléletmóddal dolgozó nyelvészekkel (Vörös Ferenc) is. A konferencia anyaga 2024-ben külön kötetben fog megjelenni, ahová már elküldtem egy tanulmány (*Liszt Ferencről folytatott osztrák-magyar történeti viták a két világháború között*) kéziratát.

Szeptemberben vette kezdetét egy másik, nemzetközi jellegű együttműködés is. A Marburgban működő Herder-Institut 2022-ben felhívást tett közzé *Das östliche Europa: Räume, Grenzen, Projektionen* címen, ahová tudományos, de olvasmányosan megírt angol és német nyelvű tanulmányokat vártak. A nyertes jelentkezők írásait a *Copernico* című online

folyóiratukban tették közzé. Jelen sorok szerzője a Burgenland-vitákról összefoglaló tanulmányokat írt angolul és németül, amelyeket a Burgenland-kérdés politika- és kultúrtörténetével foglalkozó Peter Haslinger¹ lektorált és minősített kiválónak. A tanulmányaim 2023 júniusában megjelentek az oldalon, így jelentős nemzetközi, elsősorban német olvasótábor számára tudtam prezentálni kutatási eredményeimet.

Egy másik sikeres nemzetközi együttműködés eredménye, hogy részletes, a kutatásaimat szintetizáló tanulmányom (*Border Territory Targeted by Rival National Narratives. The Burgenland-debate between the Austrian and Hungarian Historical Writings (1918/1921–1945)*) jelenik meg a historiográfia témájának vezető külföldi folyóiratában, a *Storia della Storiografia* hasábjain (82. 2022/2. 85–107.). A közlés 2023 őszén fog megtörténni, a korrektúrát ezért elküldtem az OTKA-pályázati referensnek, hogy az értékelő zsűri részére már elérhetővé tegye. A tanulmányt a historiográfia egyik nemzetközi szaktekintélye, Stefan Berger, a Bochumi Egyetem professzora lektorálta, aki rendkívül elismerő véleménnyel volt munkámról, és további témákat javasolt feldolgozásra: szerinte érdemes lenne a német, osztrák és magyar népiségtörténeti irányzatokat összehasonlítani és erről a *History and Theory* folyóirat számára írnom. Ezt a korábbi kutatásaimra építő munkát a következő pár évben igyekszem elvégezni.

2022 végén megjelent egy általam és Erős Vilmos (DE-BTK Történelmi Intézet) által szerkesztett, angol és német nyelvű historiográfiai kötet (*Approaches to Historiography II*), ahol a műfaj külföldi szakemberei közöltek írásokat különböző témákban: jelen sorok szerzője a Sopronról folytatott osztrák-magyar történeti vitákról írt egy angol nyelvű fejezetet (*Border City in a Contested Territory: Historical Controversies about Sopron (Ödenburg), 1918–1945*). A kötet példányai eljutottak a spanyol, portugál és német szerzőkhöz, de olaszországi könyvtárak is rendeltek már belőle.

Még mindig az idegen nyelvű közléseknél maradva, kiemelném, hogy érdekes párbeszédet sikerült folytatnom oroszországi, valamint Ausztriában dolgozó magyar történészekkel egy 2023 áprilisában tartott nemzetközi konferencián, amely az online térben zajlott. Itt egy összefoglaló jellegű előadást tartottam angolul a Burgenland-vitákról (*Border Territory Targeted by Rival National Narratives - The Burgenland-debate between the Austrian and Hungarian Historical Writings (1918/1921–1945)*), amelyet élénk vita követett. A többek között az ausztriai magyarság történetét kutató Andrea Seidlerrel és a Habsburg-múlttal foglalkozó Olga Khavanovával folytatott eszmecsere során felmerült a történetírás és politika

¹ Haslinger, Peter: *Der ungarische Revisionismus und das Burgenland. 1922–1932*. Frankfurt am Main 1994.

viszonyának örök kérdése, a Burgenlandról író történészek nézetei közötti különbség, valamint a mai kor történeti, emlékezetpolitikai összetűzéseinek problémája is. A tanulságos beszélgetés megtekinthető online.² Az itt szerzett ismeretségeknek köszönhető, hogy 2023 őszén közölni fognak egy angol nyelvű tanulmányom az Andrea Seidler által szerkesztett *Hungarian Studies* hasábjain. (A megjelenés előtt álló kézirat átadva az OTKA-ügyintézőnek, hogy olvasható legyen a zsűri számára) Meghívást kaptam továbbá az Andrea Seidler, Kókai Károly és Csire Márta által szervezett „*Geschichte der Ungarn im Burgenland – Regionalität als historische Kategorie*” konferenciára, amelyre Felsőőrön, 2023 decembérében kerül majd sor – ott az osztrák történetírást is igencsak érdeklő *Burgenlandatlas*-ról (1941) fogok előadást tartani.

2023-ban magyar nyelvű tanulmányaim jelentek meg a *Pro Minoritate* folyóiratban, illetve a Hajnal István Kör 2021-es konferenciájának előadásait tömörítő kötetében (*Hálózatok és kapcsolatok*). A külföldi magyarság történetével, kultúrájával kapcsolatos témákkal foglalkozó Pro Minoritate adekvát szakmai fórum volt a két világháború közötti germanisták szellemi párbaját feldolgozó tanulmányom (*Germanisták párbaja: Moór Elemér, Schwartz Elemér és Walter Steinhauser vitája a burgenlandi településtörténetről*) közzétételére. A Hajnal Kör konferenciakötetének problémaköréhez (hálózatok, tudástranszfer, kapcsolatok) kiválóan illeszkedett egy osztrák-magyar történészvita feldolgozása (*A Burgenlanddal kapcsolatos történeti tudástranszfer sajátosságai Házi Jenő és Otto Aull vitáján keresztül*), hiszen Otto Aull és Házi Jenő Kismartonról folytatott polémiaja több szinten is felveti a határokon átívelő tudástranszfer problémáját.

2022 végén és 2023 elején recenzióim jelentek meg a *Korall* és a *Századok* folyóiratokban, amelyekben Burgenlanddal kapcsolatos történeti munkákat (Murber Ibolya: *Nyugat-Magyarországtól Burgenlandig, 1918–1924. Határtörténetek az első világháború után*; Jankó Ferenc: *Burgenland földrajzi felfedezése. Tudomány, geopolitika és identitás a két világháború között*) ismertettem és vizsgáltam meg kritikusan. Jóllehet a recenziókban nem szokás feltüntetni a pályázati támogatás tényét és ezért az EPR rendszerben nem csatoltam a publikációkat, itt mégis fontosnak tartom megemlíteni ezeket, hiszen szorosan kapcsolódnak a pályázati tevékenységemhez. A recenziók elérhetőségét lásd a beszámolóhoz csatolt közleményjegyzékben.

Az OTKA-pályázatom egyik legfontosabb vállalása egy monográfia elkészítése volt. A kéziratot sikeresen befejeztem, s ezt (a Ráció Kiadó kiadási szándéknyilatkozatával együtt) az ügyintézőn keresztül szintén eljuttattam a zsűri számára. Eredetileg 2023 őszére terveztem,

²https://www.youtube.com/watch?v=UMU4cXLbDxQ&t=1s&ab_channel=%D0%98%D0%BD%D0%A1%D0%BB%D0%B0%D0%B2

hogy megjelentetem a könyvet a Ráció Kiadónál, az NKA-könyvpályázatok kiírásánál tapasztalt központi (és az egész hazai könyvpiacot érintő) késlekedés miatt azonban ez a határidő elcsúszott, s a kiadó még csak most (2023 szeptember eleje) tudott pályázni a kéziratommal. Bár a kézirat teljes terjedelmében a zsűri rendelkezésére áll, az alábbiakban pár oldalban összefoglalom a könyv (*Történeti viták Burgenlandról/Nyugat-Magyarországról 1918/1921–1945*. Ráció Kiadó, 2024) fő eredményeit és fejezeteit.

A könyv azt mutatja be, hogy a történészek miként vettek részt területi változások eredményeinek stabilizálásában, vagy megkérdőjelezésében. A nyugat-magyarországi területek elcsatolásával létrejött Burgenland (1921) új helyzetet teremtett a térséggel kapcsolatos történeti gondolkodás számára. A határ mindkét oldalán problémát okozott az a tény, hogy egy olyan területi egység történelmét kellett megírni, amely – legalábbis közigazgatási szempontból – korábban nem létezett. Az Ausztriához csatolt területek múltjának újraírásában/megírásában, ezáltal szellemi birtokbavételében a történetírók a határ mindkét oldalán részt vettek. Ezt szem előtt tartva, a téma különösen alkalmas arra, hogy az első világháború utáni határváltozások mentális hatásait elemezzük különböző történetírók példáin keresztül. A Burgenlanddal/Nyugat-Magyarországgal kapcsolatos történeti művekben találhatunk példát a történelem stabilizáló és destabilizáló szerepére is. Jóllehet a „Burgenland-kérdés” értelmezhető úgy is, mint osztrák–magyar vitatéma, könyvem címadásával mégis igyekeztem elkerülni, hogy a nemzeti ellentét legyen az elsődleges értelmezési keret. A „Történeti viták Nyugat-Magyarországról/Burgenlandról 1918–1945” címmel egyrészt azt sugallom, hogy a vitákban elfoglalt pozíciókat nem mindig a nemzeti hovatartozás határozta meg, másrészt arra utalok, hogy a történelemmel kapcsolatos tudás létrehozásában nem csupán a történészek vettek részt, „történetileg” ugyanis érvelhettek más szakma (földrajz, etnográfia, közgazdaságtan, szociológia, stb.) képviselői is, de azokról sem lehet megfelelően beszélni, akik a professzionális kereten kívül műveltek történetírást, tehát akiket a szakma „dilettánsoknak” vagy „amatőröknek” szokott hívni. vagy megkérdőjelezésében. Ezen kívül tekinthető esettanulmánynak is a modern történeti gondolkodás társadalmi, intézményes és politikai szerepeiről. A Burgenland-vitákról historiográfiai szempontú, összehasonlító perspektívában írt és kiterjedt elemzés még nem készült, jelen kötet az első ebben a témában. A kötet fejezeteit nem a kronologikus rend határozza meg. Az egymás után következő tematikus egységek a Burgenland-diskurzus különböző, ám személyi, intézményes és diszkurzív szinten összekapcsolódó elemeit fejtik ki. Ezek az elemek különbözőek: néhol a tudástermelés jelentős alakjai lesznek a középpontban (például Mályusz Elemér, Otto Brunner, Hugo Hassinger), máskor egy-egy történeti téma (Liszt Ferenc és Joseph Haydn, Sopron és Kismarton) vitatott

megközelítései kerülnek előtérbe. Felváltva koncentrálok az ún. nagy művekre és kisebb hatású szerzők munkásságára. Bizonyos fejezetekben az intézmények és személyek közötti kapcsolatokat/blokkokat igyekszem láthatóvá tenni (például Ernst Rieger magyarországi tanulmányútjai esetében), máskor azonban a jelentős hatású könyvek szövegének, illetve a szöveg recepciójának elemzése lesz a hangsúlyos. A különböző témák összefonódásait jelzi, hogy egy-egy szereplő, vita több fejezetben is felbukkan, azaz az eltérő tematikai egységeket jelképező fejezeteket lehetetlen mereven elkülöníteni egymástól. Bár nem törekszek a teljességre, mégis bízom abban, hogy a kötetben sikerül bemutatni a Burgenlanddal kapcsolatos történeti tudástermelés legfontosabb személyeit, intézményeit, vitáit, tudományos vállalkozásait, azaz végeredményben szintetikus tudás előállítását a céloim. A historiográfiai elemzések részeként említést teszek az egyes vitatémák újabb megközelítéséről, nem az „igazság” utólagos és egyértelmű eldöntése érdekében, hanem azért, mert jelezni szeretném, hogy bizonyos viták nem értek véget a két világháború közötti időszak végén, jóllehet más formákban és kontextusokban folytatódnak. Az alábbiakban bővebben kitérek a mű szerkezetére és néhány fejezetének tartalmára. A bevezetés után külön fejezetben (*A historiográfia műfajáról*) tárgyalom a historiográfia műfaji sajátosságait és vitás kérdéseit, hogy kellő elméleti megalapozottsággal fogjak hozzá a történeti viták elemzéséhez. Ezt követően egy rövidebb fejezetben (*A nyugat-magyarországi/burgenlandi területről való történeti vita elemei*) vázolom a Burgenland történelmével kapcsolatos osztrák és magyar álláspontok, történeti érvelések sajátosságait, miközben a fókusz elsősorban a nem professzionális történész szerzőkön van. Ezt követően az első nagyobb egység (*Sopron történelmének nacionalizálása a két világháború között*) a Sopronról folytatott vitákról szól, míg a második a Burgenland új fővárosáról, Kismartonról írt osztrák és magyar munkákat taglalja (*Kismarton, mint a burgenlandi identitás vitatott központja*). Sopron és Kismarton történelme persze sok szempontból összefonódott, amit különösen az *Otto Aull és Házi Jenő vitája Kismarton történelméről* című alfejezet mutat be. A fejezet a historiográfia és a tudástranszfer témájának lehetséges kapcsolatát mutatja be Otto Aull burgenlandi helytörténész és Házi Jenő soproni levéltáros több fórumon folytatott, eddig ismeretlen vitáján keresztül. A polémia Kismarton történelmének értelmezésével volt összefüggésben, és könyvekben, recenziókban, illetve magánlevelezésben folyt. A vitában nyelvi és állami határok alakították és nem egyszer blokkolták a tudástranszfert. Visszatérő eleme volt az összetűzésnek, hogy ki számít legitim történetírónak és mi választja el a professzionális történészt az amatőrtől. Házi Jenő igyekezett megkérdőjelezni ellenfele hitelességét, azzal vádolva Otto Aullt, hogy nem végzett levéltári kutatásokat Kismarton történelmével kapcsolatban. A levéltári kutatásokra

való hivatkozás azonban nem bizonyult problémamentes érvnek, Aull ugyanis nem fogadta el az amatőr történetíró rá kiosztott szerepét. Aull és Házi párbaja jó példa a levéltári tudás megítélésének problémáira és a professzionális történész definíciójának vitatott jellegére. A Sopronról és Kismartonról folytatott történészviták elemzése után külön fejezet (*A művészettörténet emlékezetharcai*) járja körül a művészettörténet témáját. Az egyik legterjedelmesebb rész Liszt Ferenc osztrák és magyar értelmezéseivel foglalkozik és bemutatja a népi, nemzeti, birodalmi, faji és vallási értelmezési kereteket, amelyek parázs vitákban ütköztek össze egymással. A művészettörténet után a nyelvészettörténet is szerepet kap a *Germanisták párbaja: Moór Elemér, Schwartz Elemér és Walter Steinhauser vitája a burgenlandi településtörténetről* című fejezetben. E fejezet a két világháború közötti időszak három kiemelkedő germanistájának vitájára fókuszál. A Burgenland településtörténetének témájáról való szellemi összecsapásuk jó példája a tudástermelés összetett problémájának. Ebben a településtörténeti és nyelvészeti diskurzusban gyakran szóba került a politika és tudomány viszonya, a szakma és dilettantizmus közötti határvonal, valamint az érzelem és racionalitás kérdésköre. Az írás publikált és kiadatlan forrásokra (levelezések, jelentések, recenziók, könyvek, tanulmányok) egyaránt támaszkodik, amelyek segítségével bemutatja a három tudós álláspontját és a vitájuk alakulását. A párbaj jól szemlélteti a különböző diszciplínák közötti kölcsönhatásokat és határokat, historiográfiai szempontú tanulságok levonására is alkalmas, hiszen a hazai és osztrák történészek egyaránt élénk figyelemmel követték az ellentétes álláspontokat. Az utolsó két nagyobb egység a völkisch, népiségtörténeti történelmi vállalkozásokat, intézményeket, vitákat mutatja be. *Az osztrák és német Volksgeschichte történetei* című fejezet az egyik legterjedelmesebb, hiszen ebben olyan jelentős történészek Burgenlanddal kapcsolatos vitáit mutatom be, mint a később a fogalomtörténeti iskola megalapítójaként ismert Otto Brunner, vagy az osztrák földrajztudomány nagy alakja, Hugo Hassinger. A személyek mellett kollektív történeti vállalkozásokat is elemzek, így a *Handwörterbuch des Grenz- und Auslandsdeutschtums Burgenland/Westungarn* szócikkét, vagy a Burgenlandatlas térképeit. Ezek után a magyar történészek reflexióit is körüljáróm *A magyar történetírás eltérő reakciói a völkisch kihívásra* című részben, ahol a népiségtörténész Mályusz Elemér, Kovács Márton, továbbá a Domanovszky-tanítvány és bécsi ösztöndíjas Kring Miklós munkássága van a középpontban. Végezetül a *Konklúziók* fejezet összegzi a kötet vizsgálódásainak tanulságait. A forrás- és irodalomjegyzék után függelékként közlöm Kring Miklós egy 1946-ban tartott, Burgenlanddal kapcsolatos egyetemi előadásának szövegét.

Fontos hozzátenni mindehhez, hogy a kötet egyes fejezeteit némileg módosított szöveggel külön publikálni fogom annak érdekében, hogy minél szélesebb közönséget

elérhessek változatos fórumok által: a *Valóság* folyóirat elfogadta közlésre az alábbi tanulmányom: *Egy sikertelen megyetörténeti monográfia története: Belitzky János könyve Sopron vármegye történetéről (1938)*. Itt a tanulmány kéziratának szövege lényegében megegyezik a könyvem azonos című alfejezetével, akárcsak a beszámolóim elején említett, Liszt Ferencről szóló vitákat feldolgozó, megjelenés előtt álló tanulmányom a szombathelyi konferenciakötetben. A pályázat során feldolgozott témák még számtalan publikálási és előadási lehetőséget rejtenek magukban: így a későbbiekben több fórumon tervezem angolul és németül előadni/megjelentetni a Burgenland-vitákkal kapcsolatos eredményeimet. A már említett decemberi felsőöri konferencia-előadáson kívül Lisztről folytatott vitákról 2023 szeptember végén fogok előadni egy budapesti nemzetközi konferencián,³ amely előadás várhatóan írott formában is megjelenik majd. A *Soproni Szemle* szerkesztősége (Jankó Ferenc) is jelezte, hogy érdekelnék historiográfiai tanulmányok Burgenland témájában: jelenleg dolgozok egy Csatkai Endre életútját feldolgozó íráson, amely később, valószínűleg 2024-ben jelenik majd meg.⁴ Ifj. Bertényi Iván szerkesztésével a jövőben meg fog jelenni egy német nyelvű, Burgenlanddal foglalkozó tematikus kötet Bécsben, amely a *Publikationen der Ungarischen Geschichtsforschung in Wien* sorozatának újabb darabja lesz. A szerkesztővel való megbeszélés alapján két német nyelvű tanulmányt fogok küldeni a könyvbe, amelyeken jelenleg is dolgozok, a várható megjelenés pedig 2024 folyamán lesz aktuális.

Hogy nehézségekről is beszámoljak, a három éves pályázat tanulságos volt abból a szempontból, hogy mennyire bonyolult a publikációk idejének és helyének megtervezése, mivel előfordulhat: egyes publikációk a szándékoltnál hamarabb (időközben nem várt lehetőségek adódnak), mások később születnek meg (a vártnál tovább tart a szerkesztési/közlési folyamat), vagy éppen máshol jelennek meg ahhoz képest, mint ami a munkatervben eredetileg szerepel – és ugyanez igaz a konferenciaelőadásokra is. Különösen a külföldi publikációknál fordul elő, hogy a lektorálási folyamat több időt (előfordul, hogy akár fél évet) vesz igénybe, és eltérőek a közlések jogi szabályai is attól függően, hogy az hol történik. A publikálás nehezen tervezhető jellege miatt alakult úgy, hogy az eredeti munkatervben megjelölt külföldi folyóiratok egy része (pl. *Border Studies*) helyett végül más fórumok jöttek számításba, így a *Storia della Storiografia*, amelyet csak 2020 után fedeztem fel, mint a historiográfia

³ László Dávid Törő: Music and Nationalism: Debates about Ferenc Liszt between the Austrian and Hungarian Historical Writings 1918–1945. Nation, Statehood, and Historiography in East- and East-Central Europe. International Conference in Memory of the 100th Anniversary of the Birth of Emil Niederhauser Budapest, September 28–29, 2023. Eötvös Loránd University (ELTE).

⁴ A tanulmány egy kibővített változata lesz a „*Művészettörténet határhelyzetben: Csatkai Endre munkássága a két világháború között*” című online írásomnak. A könyvem kéziratában Csatkai Endréről külön alfejezet szól, a Soproni Szemlének küldött írás arra fog építeni.

nemzetközileg is számon tartott és elismert szakfolyóiratát. Hasonló volt a helyzet a *Copernico* folyóirattal is, hiszen a témámhoz illeszkedő pályázatukat csak 2022-ben írták ki, így itt egy 2020-ban természetesen még előre nem látott lehetőséget tudtam végül eredményesen kihasználni.

Összességében azt gondolom, hogy a 2020-as munkatervemben foglalt vállalásokat sikerült teljesítenem és megfelelően előkészítettem a talajt további, sokkal átfogóbb jellegű kutatások számára, amelyeket most már ráadásul több tapasztalattal tudok megtervezni. A hazai és külföldi kollégák visszajelzései alapján az osztrák, német és magyar történetírás kapcsolatai, vitái egy olyan komplex kérdéskör, amelynek feldolgozása még több pályázat, nemzetközi együttműködés alapja lehet. A jövőben az OTKA-pályázatban végzett munkára építve haladok tovább az osztrák-német-magyar történetírás vitáinak szélesebb perspektívából kiinduló feldolgozása felé.

Összesített közleményjegyzék a három év során megjelent, és a megjelenés alatt álló, a pályázathoz kötődő eredményekről

Előadások

Törő László Dávid: *Történelmi határkonstrukciók az osztrák és magyar történetírás Burgenland-vitájában*. Magyar nyelvű előadás, 2020. szeptember 21-én. „Trianon és a történetírás” konferencia, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest.

Törő László Dávid: *Tudásközvetítés a Burgenland-identitást alakító osztrák/német történészcsoporthoz*. Magyar nyelvű előadás, 2021. augusztus 26-án. A Hajnal István Kör „Hálózatok és kapcsolatok” konferenciája, Szent Gellért Hotel, Székesfehérvár.

Törő László Dávid: *Sopron múltjának értelmezései a két világháború közötti osztrák és magyar történetírásban*. Magyar nyelvű előadás, 2021. november 25. Haza – Szeretet – Hűség. A soproni népszavazás elő- és utóélete. Sopron, november 24-25. Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata szervezésében.

Törő László Dávid: *Határfogalmak az osztrák-magyar történelmi Burgenland-diskurzusban*. Magyar nyelvű előadás a 2022. szeptember 14–16. között tartott Találkozások az osztrák-magyar határ mentén a 20. században című konferencián. Szombathely, ELTE SEK Forrásközpont.

László Dávid Törő: *Border Territory Targeted by Rival National Narratives - The Burgenland-debate between the Austrian and Hungarian Historical Writings (1918/1921–1945)*. Angol nyelvű előadás a következő nemzetközi online konferencián: "Drunt' im Burgenland": (Non-)Invented Narratives - True or Forged Identities? 2023. 04. 21.

Online:

https://www.youtube.com/watch?v=UMU4cXLbDxQ&t=1s&ab_channel=%D0%98%D0%B D%D0%A1%D0%BB%D0%B0%D0%B2

Tervezett előadások

László Dávid Törő: *Music and Nationalism: Debates about Ferenc Liszt between the Austrian and Hungarian Historical Writings 1918–1945*. Nation, Statehood, and Historiography in East- and East-Central Europe. International Conference in Memory of the 100th Anniversary of the Birth of Emil Niederhauser Budapest, September 28–29, 2023. Eötvös Loránd University (ELTE).

László Dávid Törő: *Hugo Hassinger and the Burgenlandatlas (1941)*. Tagung „Geschichte der Ungarn im Burgenland – Regionalität als historische Kategorie“ Oberwart, 6.–9. Dezember 2023.

Tanulmányok

Törő László Dávid: *Művészettörténet határhelyzetben: Csatkai Endre munkássága a két világháború között*. Újkor.hu, 2021. 08. 13. <https://ujkor.hu/content/muveszettortenet-hatarhelyzetben-csatkai-endre-munkassaga-a-ket-vilaghaboru-kozott>

Törő László Dávid: *Történészek népi múltkonstrukciói az 1945 előtti Burgenland-vitákban*. Századok. 156 (1), 195–208, 2022.

Törő László Dávid: *Határváros egy vitatott hovatartozású térségben. Történeti viták Sopron múltjáról a két világháború között*. Világtörténet 12(44) 2. 325–344. (2022)

László Dávid Törő: *Border City in a Contested Territory: Historical Controversies about Sopron (Ödenburg), 1918–1945*. In: Approaches to Historiography II. Writing History under Dictatorships. Eds.: Törő László Dávid, Erős Vilmos, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 33–56, 2022.

László Dávid Törő: *The debate between Austrian and Hungarian Historical writing regarding Western Hungary/Burgenland (1921–1945)*. Copernico. Geschichte und kulturelles Erbe im östlichen Europa. 2023. 06. 20. <https://www.copernico.eu/en/articles/debate-between-austrian-and-hungarian-historical-writing-regarding-western-hungaryburgenland-1921-1945>

László Dávid Törő: *Westungarn und das Burgenland (1921–1945): Eine Debatte in der österreichischen und ungarischen Geschichtsschreibung*. Copernico. Geschichte und kulturelles Erbe im östlichen Europa. 2023. 06. 20. <https://www.copernico.eu/de/themenbeitraege/westungarn-und-das-burgenland-1921-1945-eine-debatte-der-oesterreichischen-und-ungarischen-geschichtsschreibung>

Törő László Dávid: *A Burgenlanddal kapcsolatos történelmi tudástranszfer sajátosságai Házi Jenő és Otto Aull vitáján keresztül*. In: Hálózatok és kapcsolatok: a Hajnal István Kör Társadalomtörténeti Egyesület 2021. évi, székesfehérvári konferenciájának tanulmánykötete. Szerk.: Ballabás Dániel; Pap József, Líceum Kiadó, Szeged; Székesfehérvár; Eger, 115–127, 2023.

Törő László Dávid: *Germanisták párba: Moór Elemér, Schwartz Elemér és Walter Steinhauser vitája a burgenlandi településtörténetről*. Pro Minoritate, Ősz, 71-89. (2023)

Recenziók

Törő László Dávid: *Murber Ibolya: Nyugat-Magyarországtól Burgenlandig, 1918–1924. Határtörténetek az első világháború után* [Recenzió]. Századok. 157 (2), 392-394, 2023.

Törő László Dávid: *Jankó Ferenc: Burgenland földrajzi felfedezése. Tudomány, geopolitika és identitás a két világháború között* [Recenzió]. Korall. 23 (90), 150-153, 2022.

Megjelenés alatt⁵

Monográfia

Törő László Dávid: *Történeti viták Burgenlandról/Nyugat-Magyarországról 1918/1921–1945*. Ráció Kiadó, 2024.

Tanulmányok

László Dávid Törő: *Border Territory Targeted by Rival National Narratives. The Burgenland-debate between the Austrian and Hungarian Historical Writings (1918/1921–1945)*, *Storia della Storiografia* 82. 2022/2. 85–107.

László Dávid Törő: *Duel of Germanists. The Debate between Elemér Moór, Elemér Schwartz and Walter Steinhauser about the Population History of Burgenland*. *Hungarian Studies*, 2023.

Törő László Dávid: *Egy sikertelen megyetörténeti monográfia története: Belitzky János könyve Sopron vármegye történetéről (1938)*. Valóság, 2023.

Törő László Dávid: *Zene és nacionalizmus: Liszt Ferencről folytatott osztrák-magyar történeti viták a két világháború között*. In: *Találkozások az osztrák-magyar határ mentén a 20. században, a szombathelyi konferencia előadásainak szövegét tartalmazó kötet*. 2024, Szombathely.

⁵ Itt csupán azokat a tervezett publikációkat sorolom fel, amelyek kézírata már elkészült és közlésre el van fogadva, vagy már egyenesen a korrektúrázás fázisában tart.